

СЕКЦІЯ 10. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 ТА ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ

Книш Інна Василівна

*доктор.філософських наук, доцент,
професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов
ВНЗ «Національна академія управління»
м. Київ, Україна*

ЕФЕКТИВНІСТЬ НОМАДИЧНИХ І СЕДЕНТАРНИХ ПРАКТИК: ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ

Щойно українці трохи оговталися й почали адаптуватися до седентарних практик, пов'язаних із COVID-19, прийшов інший Вій (саме до такої асоціації ми вдалися у попередніх публікаціях [4; 5]) – війна, яку принесли «вершники Апокаліпсису» [6]. З огляду на це питання пандемії в Україні стало не те що другорядним – про нього майже забули, принаймні на рівні номадичної та військової верхівки й пересічних громадян. Статистики та регулярних новин про коронавірус тепер годі й шукати.

Проте, на наше переконання, отримувати таку інформацію дуже важливо хоча б тому, що чимало людей змушені переховуватися в укриттях або переміщатися в інші, безпечніші регіони України та світу, створюючи скупчення й ускладнюючи епідеміологічну ситуацію. Призупинено й лабораторну верифікацію, що сприяла діагностуванню й ранньому виявленню осередків інфекції, адже багато медиків нині залучено до роботи у фронтових зонах. Звісно, під час війни більшість із нас забуває про карантинні обмеження, що може призвести до спалахів не лише коронавірусу, а й різних інфекційних захворювань: гепатиту, ангіни, холери, кору, поліомієліту, дифтерії та ін. (за інформацією головного санітарного лікаря Ігоря Кузіна в інтерв'ю виданню «BBC News Україна») [13].

Попри те, що зараз суворого контролю за дотриманням карантинних обмежень в Україні ніби й немає, варто зважати хоча б на елементарні правила. МОЗ України робить усе можливе (й навіть неможливе), щоб запобігти новим

спалахам захворювань і мінімізувати їхні можливі наслідки. Потрібно зауважити й турботу керівництва країни про медиків, які рятують життя людей на фронті й у тилу, зокрема щодо соціальних гарантій медичного обслуговування населення [8] чи безкоштовної вакцинації [10]. Уважаємо за доцільне навести розроблену МОЗ України пам'ятку про зміни епідемічних норм, які діють під час війни [3].

Табл.1.

Режим зміни епідемічних норм до та під час війни

	До початку повномасштабної війни	Під час дії воєнного стану
Рівні епідемічної небезпеки	Застосовувалися	Не застосовуються
Масковий режим	Обов'язковий	Рекомендований
Наявність COVID-документів	Обов'язкова	Скасовано
Відсторонення від роботи працівників, які не отримали щеплення проти COVID-19	Діяло	Призупинено
Наявність COVID-документів для поїздок між регіонами	Обов'язкова	Скасовано

Поки Україна героїчно бореться за свободу й мир, у світі продовжують перейматися кластеризацією коронавірусу, про що свідчать численні публікації. «Суспільне» зазначає, що Шанхай закривають на жорсткий карантин [12]; «BBC News» інформує про найбільший сплеск захворюваності на «Омікрон» у Гонконгу [7]; за статистикою ресурсу «Our World in Data» за 25 березня, в Ізраїлі зафіксовано 12 378 випадків, у Великобританії – 86 043, Франції – 132 527, в Німеччині (дані за 20 березня) – 195 788 позитивних результатів аналізів [2].

Значна частина населення України, вакцинувавшись або / і перехворівши на COVID-19, вже набула імунітету до цієї хвороби, а

переживаючи жахи, пов'язані з війною, набуває стресостійкості, витривалості й ощадливості щодо всіх ресурсів. Соціологічні дослідження свідчать, що українці вірять у перемогу над ворогом і завдяки цьому до війни адаптуються швидше, ніж до пандемії коронавірусу. Як зазначає міністр цифрової трансформації України Михайло Федоров, кількість нових бізнесів, що їх було зареєстровано впродовж останніх кількох місяців, на 30 % більша, ніж на початку пандемії – у квітні 2020 року [1]. Це, зокрема, пов'язано з урядовою програмою стимулювання розвитку підприємництва на період із 01.04.2022 року до припинення / скасування дії воєнного стану [9].

Отже, український бізнес так само швидше адаптується до війни, ніж адаптувався до пандемії COVID-19. Тут у пригоді стали седентарні й номадичні практики. З'являються нові підприємства й ФОПи, підприємці повертаються до роботи на тих територіях, де це можливо. Тому потрібно підтримувати локальних виробників, щоб зберегти цю позитивну тенденцію та стимулювати розвиток економіки, адже економічний фронт сьогодні важливий, як ніколи [11].

Список використаних джерел

1. Відродження українського бізнесу в умовах війни: аналітика за 2 місяці. Дія: Бізнес. URL: <https://business.dia.gov.ua/cases/novini/vidrodzenna-ukrainskogo-biznesu-v-umovah-vijni-analitika-za-2-misaci>
2. Гетьман Анна. Як війна витіснила пандемію: цифр по Україні немає, але хвороба не зникла. Укрінформ: Мультимедійна платформа іномовлення України. 29 листопада 2022. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3442868-ak-vijna-vitisnila-pandemiu-cifr-po-ukraini-nemaє-ale-hvoroba-ne-znikla.html>
3. Карплюк Дзвенислава. МОЗ пояснює, які обмеження Covid-19 скасували під час війни. URL: <https://glavcom.ua/country/health/moz-royasnyuje-yaki-obmezhennya-covid-19-skasovali-pid-chas-viyuni-847311.html>
4. Книш І. В. Вплив надзвичайної ситуації на світоглядні трансформації за доби COVID-19. *Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M. A. Zhurba*. 2020. Май, # 44, Р. 22–29.
5. Книш І. В. Специфіка світоглядних трансформацій в умовах надзвичайної ситуації (коронавірус COVID-19). *Практична філософія*. 2020. № 2. С. 3–14.
6. Команда VoxCheck. КОНСПРОЛОГІЯ: Пандемія коронавірусу, війна в Україні та майбутній голод свідчать про прихід вершників Апокаліпсису. *Вокс Україна*. 27 червня 2022. URL: <https://voxukraine.org/wp-content/uploads/2022/06/pryhid-vershnykiv->

Apokalipsysu.png

7. Коронавірус: половина Європи заразится «Омикроном» в течение двух месяцев, США бьют ковидные рекорд. BBC News. Русская служба. 11 января 2022. URL: <https://www.bbc.com/russian/news-59955440>

8. Постанова Кабінету Міністрів України № 325 від 20 березня 2022 р. «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо забезпечення реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/325-2022-%D0%BF#Text>

9. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо адміністрування окремих податків в період воєнного, надзвичайного стану № [2173-IX](#) від 01.04.2022. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/39325>

10. Радуцький Михайло. Військових та лікарів вакцинуватимуть від групи безкоштовно. [Суспільне](#). 3 листопада 2022. URL: <https://suspilne.media/308980-vijskovih-ta-likariv-vakcinuvatimut-vid-grupu-bezkostovno-raduckij/>

11. Федоров Михайло. Підтримка бізнесу під час війни – 5 рішень від Мінцифри. Які сервіси для підприємців з'явилися під час війни і як ними скористатися? Економічна правда. 10 червня 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/06/10/688040/>

12. [Яворович Тетяна](#). Шанхай закріють на жорсткий карантин через спалах COVID-19. [Суспільне](#). 28.06.2022. URL: <https://suspilne.media/tag/koronavirus/>

13. Яковлева Олена. Шість інфекційних загроз під час війни – які хвороби можуть поширитись в Україні та як захистити себе. Вікна. 24.09.2022. URL: <https://vikna.tv/styl-zhyttya/zdorovia-ta-krasa/yaki-hvoroby-zagrozhuut-ukrayinczyam-cherez-vijnu/>